

ВСТУП

Розвиток психології як у теоретичному, так і в практичному аспектах тісно пов'язаний із кількісними дослідженнями, що поєднують теорію і практику з фактами.

Для отримання науково обґрунтованих висновків вчений повинен застосовувати певні навички і вміння стосовно організації дослідження та опрацювання й інтерпретації результатів завдяки адекватним методам. На сучасному етапі розвитку психології нормою є застосування комп'ютерних програм, що забезпечує дослідникам широкі можливості аналізу даних і є необхідним мінімумом для здійснення “якісного” дослідження. Проте отримання змістовних висновків неможливо звести до розрахунків математиків-програмістів, бо в такому випадку втрачається специфіка предмета психології. Тому невід'ємна частина підготовки повноцінного спеціаліста-психолога – вивчення математичних методів психологічного дослідження. Дехто стверджує, що науковий підхід із використанням математичних методів – закономірна умова для академічних наукових досліджень, а у практичній роботі цілком достатньо здорового глузду. Але професійна або майстерна діяльність практичного психолога відрізняється тим, що фахівець може обґрунтувати власну думку, перевірити ефективність того чи того практичного методу, спираючись на науково обґрунтовані аргументи, а не на власну суб'єктивну думку.

Потрібно зазначити, що у багатьох сучасних психологів доволі розмите уявлення про складні конструкції, які обґрунтовують обчислення, а відповідні комп'ютерні програми вони сприймають як “чорну шухляду”, в яку можна внести первинні дані, а на виході отримати певні результати або графіки. Між іншим, не обов'язково досконало знати секрети внутрішньої будови автомобіля й заглядати під капот у разі несправності, треба просто звернутися до спеціалістів. Тому під час оволодіння математичними методами студенту потрібно лише навчитися розуміти основні ідеї та умови застосування конкретних

критеріїв. Для цього достатньо загальної математичної культури, яку забезпечує школа. Додамо, що потрібні для розуміння математичні основи подаються швидше на неформальному рівні – без докладного викладу математичного обґрунтування й виведення формул, що може викликати негативні емоції в читача. Залучення математичних термінів супроводжується прикладами, а математичні пояснення подано на елементарному рівні. Користувачам цього посібника радимо не боятися математики, уважно читати, не лінуватися розв'язувати наведені приклади й наводити власні. Бажано послуговуватися альтернативними методами й порівнювати отримані за їх допомогою результати. Успіхів у навчанні!